

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVI, БРОЙ 18

СОФИЯ, 1-15 ОКТОМВРИ 2015 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

Културни събития

Седмица на православната книга – Варна'2015

стр. 1, 3

Богословие

Митрополит Йоил

Насъщният ни хляб

стр. 1, 4-5

Актуално

Виртуалните енории

стр. 6

Академични новини

Откриване на новата академична година в БФ на СУ

стр. 8

Монашество

Ватопедски иг. Ефрем

Не трябва да се боим от изкушенията

стр. 7

XVII Седмица на православната книга – Варна'2015 г.

Варна'2015 г.

Митрополит на Едеса, Пела и Алмотия **ЙОИЛ**

НАСЪЩНИЯТ НИ ХЛЯБ

Мисията на Църквата за спасението на човека

Стропаря на Петдесетница бе открита Седмицата на православната книга – Варна'2015. На 7 септември вечерта от 18 ч. в пленарната зала на Община Варна бе посрещнат Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан, съпътстван от официални гости, пристигнали за единственото по рода си книжовно събитие у нас.

ла към вътрешността на континента, просвещавайки и християнизирайки го. После посочи темата на тазгодишните доклади в пленарната зала: „Мисията на Църквата за спасението на човека“.

Патриаршеско приветствие слово към организаторите и участниците на Седмицата бе огласено от протосингела на Софийска св. митрополия – висо-

В Господнята молитва, както знаем, има една просба: „Насъщния ни хляб дай ни днес“. На тази просба са дадени различни тълкувания от св. отци и тълкувателите на Свещеното Писание. Накратко можем да кажем, че основните големи групи от св. отци, които са ни забещали най-представителните ѝ тълкувания, са три. Едната по отношение на думата „хляб“ (гр. ἄρτος) визира материалната, т.е. веществената храна; другата има предвид хляба на светата Евхаристия; а третата приема, че под думата „хляб“ следва да се подразбира словото Божие. Нека разгледаме тези три тълкувания, като съсредоточим беседата си върху третото тълкувание, което има най-пряка връзка с темата на настоящата конференция, а именно – словото Божие.

ПЪРВО ТЪЛКУВАНИЕ – ВЕЩЕСТВЕНИТЕ БЛАГА

Свети Йоан Златоуст е представител на онази група, която визира и отъждествява „хляба“ с **веществените блага** (вж. По Матей, PG57, 280: „Хляба наш насъщен дай ни днес. Какво значи „хлябът насъщен“? – Ежедневният“). Защото духовните блага не се повреждат от материалните. Но ако те, духовните, отсъстват, то в нас няма надежда и утеха. Затова е нужно да молим Бога и да търсим от Него именно тях. Така ни е учил и Христос да се молим. Ако ние развием и разтълкуваме Господнята молитва, то в нея няма да намерим нищо пътско, но всичко там е духовно. Дори и тази малка просба: „Насъщния ни хляб дай ни днес“, когато се осъщест-

вавя по подходящия начин, става духовна. Защото да молиш и да не търсиш нещо повече от насъщния си хляб, т.е. от ежедневния (необходимия за деня), е характерен белег за духовно и верско мислене.

Св. Йоан Златоуст обяснява и защо Господ поставил просбата за „насъщния ни хляб“ в средата на молитвата, а не в нейното начало или край. Материалните неща Той пожелал да сложи на втори план, след духовните. Защото Господ не отменя веществената храна, но я поставя на точното ѝ място в нашия живот (Тълкувание на псалмите, PG 55, 432, „Значи какво? Не трябва да търсим веществените неща ли? Трябва, разбира се, но с мярка, както Яков казва: Ако ми даде Господ хляб – ще ям и [ако ми даде] греха – ще се облека, както и ни подканя да се молим, казвайки: Ежедневния ни хляб дай ни днес, но преди всичко [трябва да търсим] духовните [неща]“).

С по-голяма яснота св. Йоан Златоуст разяснява това в друга своя беседа. Там отбелязва: „Какво означава „насъщен хляб“ и не е ли това именно ежедневният хляб? Тъй като Христос е казал: „да бъде волята Ти както на небето, тъй и на земята“, но все пак е говорел на хора, които имат път и съответните природни нужди и които не могат да имат същото безстрастие както ангелите, затова с едните поръчения (заповеди)

На стр. 4

Тази година Седмицата бе посветена на 1150 години от покръстването на България.

Негово Високопреосвещенство приветства всички в залата, уважили с присъствието си откриването на междуправославния форум. И наблегна на факта, че именно във Варна е открит най-ранният скрипториум в Европа; последните научни и археологически проучвания сочат недвусмислено, че тук е била ковачница на християнската книжовност, която е потек-

коблагоевения ставрофорен иконом Ангел Ангелов.

Със специално приветствие от името на Началника на Военноморските сили се обърна капитан Коста Ангелов.

Водещият на форума – иконом Василий Шаган, даде думата на Негово Високопреосвещенство митрополит Йоан да прочете своя доклад на тема „175 години от раждането на Варненския и Преславски митрополит Симеон“.

На стр. 3

ХРОНИКА

България

Патриарх Неофит посети Самоковската света обител

На 1 октомври Самоковският девически манастир „Покров на Пресвета Богородица“ отбелязва своя храмов празник. По този повод в светата обител беше отслужена архиерейска св. Литургия, възглавена от Негово Светейшество Бранички еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит. В съслужение с него бяха игуменът на Германския манастир „Св. Иван Рилски“ йеромонах Пимен, архиерейските намесници в Самоков и Дупница – ик. Петър Стоименов и протоиерей Георги Паликарски, самоковски духовници и митрополитският протоиерей Иван Петков.

Като кириарх на Софийска епархия, Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит взе молитвено участие в манастирския празник. Той бе посрещнат сърдечно от игуменката на манастира – монахиня Пелагия, най-възрастната монахиня – 95-годишната сестра Херувима, и множество богомолци.

След литургията и празничния водосвет в манастира бе открита изложба на иконопис, организирана от дирекция „Култура“ на Община Самоков.

Духовниците разгледа-

ха изложбата, след което патриарх Неофит се срещна и дълго разговаря с монахиня Херувима, която е в светата обител от 1925 г. и е живата история на манастира.

Софийска митрополия

Архиерейска служба в с. Велчево

Единственият храм посветен на празника Покров Богородичен в Ловчанска епархия се намира в балканското село Велчево. Тук св. Литургия в празничния ден бе отслужена

от Негово Високопреосвещенство Ловчански митрополит Гавриил. В съслужение с него участваха ставроф. ик. Кънчо Кабадийски от ловешкия храм „Св. Троица“ и енорийски-

ят свещеник на с. Велчево прот. Кръстьо Колев.

След светата служба владиката припомни чудото, дало начало на празника и каза още, че всички ние имаме нужда от Божията помощ. Но къде я търсим? – обикновено там, където я няма. А помощта иде от Бога, от Божията Майка, каза митрополит Гавриил и подчерта колко много чудотворни икони на Пресвета Богородица има по света, колко чудеса се случват и днес благодарение на нейните свети молитви и небесна закрила.

Ловчанска митрополия

Празник в Покровския манастир – с. Айдемир

Негово Високопреосвещенство Доростолски митрополит Амвросий отслужи светата Литургия за празника в девическия манастир „Покров Богородичен“, с. Айдемир.

Началото ѝ бе дадено от свещеник. Георги Попов – ефимерий на светата обител. Участие в богослужението взеха свещеник. Кирил Белчев, свещеник. Добри Върбанов, свещ. Роман Михалев и йеродякон Терапонтий. Присъства и кметът на с. Айдемир г-н Денчо Георгиев. Молитвено участие взеха монахиня Йоана и монахиня Анастасия.

Доста благочестиви и

ревностни християни се бяха стекли да изпросят благословението на своя архиерей и да се поклонят в светата обител.

В края на светата Литургия митрополит Амвросий благопожела покро-

вът на Божията Майка да бъде над всички нас.

След това бе отслужен водосвет за здраве и осветен корбан, който бе раздаден на поклонниците.

Доростолска митрополия

Българският патриарх се срещна със Севастийския архиепископ Теодосий

На 2 октомври Негово Високопреосвещенство Севастийски архиепископ Теодосий от Йерусалимската патриаршия бе приет от Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит. В срещата, която се състоя в Патриаршеския дом, взеха участие и викарият на патриарха – Тивериополски епископ Тихон, викарият му като Софийски митрополит – Бранички епископ Григорий, и нач.-отдел „Богослужбен“ при Св. Синод архим. Дионисий, наречен за Стобийски епископ.

Като благодари за възможността да посещава често България, архиеп. Теодосий предаде на Негово Светейшество сърдечни братски поздравии от Йерусалимския патриарх Теофил, собствено ръчно написана от него картичка и покана да посети Йерусалимската патриаршия и Светите земи.

Гостът сподели своите тревоги като православен архиерей, че в Близкия изток, който навремето е бил люлка на християнството и където доскоро мирно са съжителствали хора от различни етноси и вероизповедания, днес християните са подложени на небивали гонения. По думите му, през последните 4 години е извършен небивал погром над християнството в Близкия изток: около половин милион християни са напуснали Сирия, а около един милион – Ирак, над 40 са екзекутираните духовници в Ирак, цели християнски селища са обезлюдени, а храмове и други светини от IV-V век са разрушени.

В хода на разговора архиепископ Теодосий изрази надеждата на Йерусалимската патриаршия, че намесата на Русия в конфликта ще доведе до баланс на силите и до разрешаване на проблема. Като подчерта, че силата на християните е в молитвата и изпросването на благодатна помощ от Бога, архиепископ Теодосий помолу светейшия Български патриарх да има в своите молитви живеещите в страните от Близкия изток християни и да се моли за въдворяване на траен мир в региона.

„Йерусалимската църква в мъченическа Църква, която върши своето служение в ситуация на война и има за своя грижа както опазването на светите места, но и Божия народ там“ – каза той.

В неделя, 4 октомври, с благословението на Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит високопреосвещеният Севастийски епископ Теодосий отслужи света Литургия в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ в София и отправи молитва за мир в Палестина и региона на Близкия изток.

ЦВ

Патриарх Неофит прие монсеньор Анселмо Гуйдо Пекорари

На 6 октомври Негово Светейшество Българският патриарх Неофит прие в Патриаршеския си дом апостолическия нунций в България. Монсеньор Анселмо Гуйдо Пекорари, който наскоро се завърна от Рим, предаде на светейшия патриарх Неофит братски сърдечни поздравии от папа Франциск, който е набелязал няколко възможни сфери на сътрудничество между БПЦ и Ватикана: отстояването на традиционните християнски ценности в обществото, грижата за най-уязвимите членове на обществото и за опазването на природата, като е изразил готовност да приеме като валидна и за католическия свят определената от Православните църкви дата за отбелязване на Възкресение Христово. Гостът предаде от папа Франциск в знак на уважение към патриарх Неофит почетен знак.

В хода на разговора двете страни обсъдиха и наболения въпрос за бежанците, като споделиха своята загриженост за тях и тревогата си, че не е по силите на Църквата да помогне на всички и да се справи с този проблем.

„Хиляди са пристигащите в Италия – сподели монсеньор Анселмо Гуйдо Пекорари – и материалната помощ, която може да окаже Църквата, е по-скоро символична“. Гостът подчерта, че трябва да се отличават реалните бежанци, бягащи от ужасите на войната, от икономическите емигранти и помощта и грижата

да се ограничи само върху бежанците.

Той сподели позицията на папа Франциск, че бежанците са длъжни както местните жители да спазват всички закони и обществения ред в страните, в които пристигат, без да се ползват от привилегии, защото правилата важат за всички.

Двете страни се запознаха взаимно с някои предстоящи събития, като братското посещение на Вселенския патриарх Вартоломей в България, посещението у нас на министъра на външните работи на Италия, планираното за следващата година посещение в страната ни на държавния секретар на Ватикана кардинал Пиетро Паролин и др. И констатираха важната роля в междуцърковните отношения на ежегодното участие на духовенство от БПЦ в честването на светите Кирил и Методий в Рим, предоставения за нуждите на БПЦ храм в Рим, взаимното уважение и общите морални ценности, които изповядват и отстояват.

Александра КАРАМИХАЛЕВА
Снимки: Весела ИГНАТОВА

XVII Седмица на православната книга – Варна'2015

Мисията на Църквата за...

От стр. 1

Митрополит Йоан изказа първо своята благодарност, че е правоприменик на такива дейни просвещеници, като неговите предшественици на Варненската катедра. Изтъкна дългогодишната дейност на големия български книжовник и просветител, какъвто е бил митрополит Симеон. Редакции, преводи на богословска литература, основаване на Богословския факултет при Софийския университет, организиране превода на синодалната Библия – това са само част от заслугите на неуморния труженик на Божието Слово.

После президентът на Международния обществен фонд „Единство на православните народи“ проф. Валери Алексеев изнесе беседа, в която сподели своите виждания относно настоящите геополитически движения в света и на Балканите.

Логично продължение на темата за православната книжовност в древна Варна бе докладът на докторанта Венцислав Каравълчев от Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Той се спира на малкоизвестни и новооткрити факти и обстоятелства от живота на св. цар Борис-Михаил, започвайки от новооткрития скрипториум, който е бил под негово пряко попечителство. Като например, личното познание на свети цар Борис със св. Константин-Кирил Философ още от времето на Брегалнишката мисия на просветителя на славянските народи; уникалността на личността на царя-монах – съвместяването на монашеското послушничество с владетелското управление на цял народ, и др.

Накрая Негово Високопреосвещенство покани учения медиавист г-жа д-р Анна-Мария Тотоманова да представи превода на новобългарски език на Бориливия синодик, както и нововъзлезлия Речник-индекс към него. Те са дело на сборна група учени преводачи и представляват ценен принос в нашата съвременна книжнина.

На 8 септември – Рождество Богородично, в катедралния храм-паметник на град Варна „Успение Богородично“ бе отслужена съборна св. Божествена литургия, оглавена от Техни Високопреосвещенства митрополит Йоан и Едески митрополит Йоил – Вселенска патриархия.

В светата служба участваха ик. Димитър Стоев – протосингел на Варненска митрополия и председател на църковното настоятелство при варненския катедрален храм „Успение Богородично“, прот. Пламен Коларов, ик. Василий Шаган, прот. Георги Стоименов – архиерейски наместник на гр. Провадия, свещ. Стойко Стойков, както и гостите на Седмицата на пра-

вославната книга – прот. Радомир Никчевич – Сръбска православна църква, прот. Александър Торик – Руска православна църква, свещ. Петър Симеонов – официален представител на Софийска митрополия, свещ. Костадин Калайджиев – официален представител на Неврокопска епархия.

Молитвено участие взеха представители на българските богословски школи и факултети, представители на Черногогорска митрополия и др. официални лица. След светата служба гостите се отправиха към сградата на Варненска митрополия, където бяха приети от митрополит Йоан.

Вечерната сесия продължи с представяне на книгата на йером. Атанасий Йевтич от д-р Димитър Златев от Православния богословски факултет на ВТУ и прожекция на документалния филм „Вие отивайте, аз не искам“.

На 9 септември Седмицата продължи в Аулата на Икономическия университет в гр. Варна с **Богословска конференция на тема „Катехизацията и възцърковяването“**.

Докладът на тема „Възпитанието на децата според св. отци на Църквата“ бе изнесен от архимандрит Хризостом Майдонис – протосингел на митрополията на Арнея, Йерисос и Света Гора. Чрез видеопрезентация той представи нагледни примери за мисионерската дейност на Православната църква в Африка и увеличаването на вярващите християни там.

Докладът на доц. д-р Магдалена Легкоступ на тема „От благовестие към катехизация – забравеното тайнство на просветлението“ бе прочетен от Варненския и Великопреславски митрополит Йоан.

Интерес предизвика докладът „Възцърковяването“, в който прот. Александър Торик обърна внимание на мисионерската дейност на Православната църква и предизвикателствата към свещенослужителите в наше време при възцърковяването на невярващите на достъпен език.

Вечерната сесия на Седмицата продължи в пленарната зала на Община Варна с **представяне на книги на Синодално издателство**. Първата, „И в Бъл-

гария просияли. Жития и богословски последици на св. Ахилий Лариски и св. Николай Нови“, бе представена от нейния съставител – ставрофорен иконом Павел Гърбов, който запозна аудиторията с мотивите и повода за нейната поява – претъркането на стари, отдавна забравени български святи закрилници, чиито мощи и икони до ден-днешен ни спроводжат в нашия молитвен път към светостта чрез закрила и необичайни чудеса. Втората от тях – „Юродиви ради Христа“ на монах Мойсей Светогорец, бе представена от гл. редактор „Книгоиздаване“ при издателството Анула Христова. Представянето бе мултимедийно, при което любителите на Седмицата на православната книга си припомниха чрез снимки материали, любезно представени от свещ. Петър Симеонов, посещението на автора – приснопамятния монах Мойсей, през 2012 г. в България и срещите с него, останали незабравими с присъствието и на Варненския и Великопреславски митрополит Кирил.

После председателят на православното руско издателство „Света Гора“ (agionoros.ru) Атанасий Зоитакис от историческия факултет на Московския държавен университет изнесе своята беседа на тема „Православното просветителство и европейското просвещение“.

Вторият ден на Седмицата на православната книга завърши с беседата на Негово Високопреосвещенство митрополита на Едеса, Пела и Алмопия Йоил „Насъщният ни хляб“. След беседата бе дадена възможност за въпроси към лектора, при един от които бе помолен да сподели свои спомени от наскоро канонизираните светци на Вселенската патриархия. И впечатляващият със своята благодатна харизма митрополит разказа възвнуващи спомени за многократните си срещи със светогорските старци Порфирий и Паисий.

На 10 септември вечерта Седмицата продължи с представяне книги на руското издателство „Флавиан – прес“: „Флавиан“, „Димон“ и „Селафила“ от автора им прот. Александър Торик.

След това Негово Всеблагоевнейство изнесе и беседа на тема „Радостта от живота в Христа“.

Вечерта продължи с представянето на „Молебен канон на Пресвета Богородица“ от ик. Кирил Дидов – председател на църковното настоятелство на сточния храм „Св. ап. Петър и Павел“.

Слово, озаглавено „В цялото Свещено Писание диша благодатта Божия, но в сладката книга на псалмите тя диша премисествено“, изнесе Андрей Касабов – докторант по източнотърковно пеене при СУ. После под негово диригентство съборен хор изпълни църковни песнопения.

На 11 септември в Духовнопросветния център към храм „Св. архангел Михаил“ се проведе семинар на тема „Православната педагогика – духовната

просвета, образоването и възпитанието на децата и младежите в Църквата и в училището“.

През тази година се навършват 175 години от рождението на Варненския и Преславски митрополит Симеон – „последния български възрожденец“, известен с големия си принос за духовното и просветното дело във Варненска епархия.

Вечерта на Седмицата, отново в пленарната зала, продължи с беседата на архим. Хризостом Майдонис, протосингел на св. митрополия на Арнея, Йерисос и Света Гора – „Гонението като причина за мисионерство и умножаване на вярата“, представяне на руското издателство и сайт „Света Гора“ от Атанасий Зоитакис. Както и на книгите на Лимасолския митрополит Атанасий, Кипърска архиепископия, които се появиха на

български език през тази година.

Книгата „Думи за живот“ е издание на Ловчанска света митрополия и намери бързо разпространение сред българския читател. Представянето ѝ бе направено от прот. Любомир Казашки, завеждащ културнопросветния отдел при митрополията.

Интересното при тези две книги е, както сподели по-късно самият им автор, че те са съставени в България, докато самият той никога не е писал и съставял ни една книга. Това са негови проповеди, които са намерили разпространение сред българския интернет-потребител.

После Лимасолският митрополит Атанасий, верен на думите си, не чете доклад, а проведе духовна беседа с изпълнителите залата книголюбители. Също така и той сподели свои лични спомени за светия старец Паисий Светогорец.

На 12 септември в просветния център „Св. архангел Михаил“ А. Христова и Б. Божков представиха книгата „Инструкции за безсмъртие“ на свещ. Даниил Сисоев, която е издание на Синодално издателство с подкрепата на Варненска и Великопреславска митрополия.

Вечерта в пленарна зала беседи изнесоха зам.- деканата на богословските факултети на ВТУ и СУ – доцентите д-р Мариян Стоядинов и д-р Павел Павлов.

На 13 септември в катедралния храм „Успение Богородично“ бе отслужена възкресна св. Литургия от Негово Високопреосвещенство Варненски и Великопреславски митрополит Йоан, с която завърши тазгодишната Седмица на православната книга.

От стр. 1

Той започва те да се изпълняват и от нас по същия начин, по който ти изпълняваш и ангелите, но след това снхожда и към немощта на нашата природа. Господ иска точност в живота ни, но не и безстрастност към естеството ни. Той не позволява да тиранизираме нашата природа (насилие над природата), тъй като и тя има нужда от необходимата храна (вж. *По Матей*, РГ 57, 280).

Същото мнение като това на св. Йоан Златоуст споделят и други св. отци. Например, блажени Теофилакт казва, че насъщният хляб е онзи материално достъпнен „за същността и състава ни“, който ни е необходим „поради естеството и същността ни“, който е необходим за природата и същността ни (РГ 123, 205). Погобно на него, св. Кирил Александрийски, тъйкато пасажа от евангелист Лука „насищия ни хляб давай ни всеки ден“ (Лука. 11:3) пише, че мези, които прост тоба от Бога, е очевидно, че отправят проща за всекидневен хляб, „както непритежавачи нищо“. Под „насищен хляб“ трябва да се разбира именно този, който е достъпнен (*По Лука*, РГ 72, 693).

Един анонимен мътукувател на Евангелието според Матей по отношение на всичко казано по-горе ще даде едно по-практично мътукуване: „По тази причина ни е запоздал да искаме онова, което е достъпно, за да се поддържа тялото ни. Господ не ни е казал да искаме сластоустрастие, а храна. Храна, която ще задоволи нуждите на тялото и която ще предотврати гладна смърт. Не богати празеци и нестествовта наслада, които ще ни предават на удоболюбствата, нито да търсим онези неща, които принуждават тялото да се бори с душата, но ни е наредил да търсим „мяхба“, и то не такъв, който да ни послужи за също време, но този, който ни е достъпнен за гнес“ (Ανονύμου, *Αποσπασματα εκ του εβανγελιου εις Ματθαιου*. Матв. 6, 11, В.Е.П.Е.С., т. 69, с. 187).

ВОТРО ТЪЛКУВАНИЕ – БОЖЕСТВЕНАТА ЕВХАРИСТИЯ

Друга група св. отци под думите „насищен хляб“ разбират **божествената Евхаристия**. Нека разгледаме по-подробно техните възгледи. Свети Кирил Иерусалимски коментира: „Обикновеният хляб не е насъщен. Докато този свят хляб е насъщен, т.е. той спада към онези неща, които са предопределени за същността на душата. Този хляб не отива в корема на човека, нито се бива в отгелителната му система, но отива из цялост състав на човека за полза на душата и тялото. Думата „гнес“ е поставена наместо думата „ежедневно“... (*Μισταγωγικὰ Κατηχησις* (E), 'Αβήνη 1982, с. 208).

Божествената Евхаристия оживотворява целия човек – и душата, и тялото му. Впечатляващо е мнението на св. Кирил, което споделят и други св. отци, като напр. Николай Кавсиза и Никодим Светогорски, т.е. че приемайки Тялото и Кръвта Христови, те не се изменят в елементи на човеш-

кото тяло, нито следват пътя на групите храни, част от които се бива в отгелителната система. Божествената Евхаристия не се изменя в желязо, фосфор, проба, кръв и т.н., но самата тя променя човека. Писа го причастник на божествената пира.

Особено интересно е следното мнение на св. Атанасий Велики: „Когато Господ отново говори за Себе Си: „Аз съм живият хляб, който слезе от

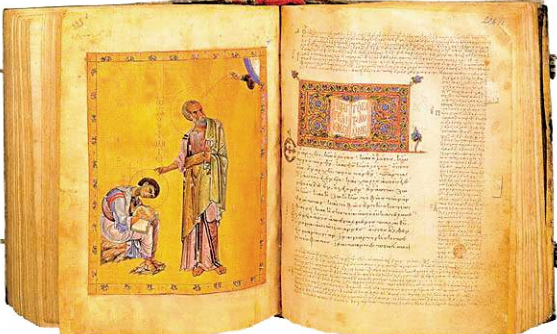

XVII Седмица на православната книга – Варна 2015 г.

небето“, а пък другояче нарича Светия Дух небесен хляб, Той като казва „ежедневния ни хляб дай ни гнес“, ни е преподавал чрез тази молитва да просим в сегашно време ежедневния хляб, т.е. биващия (хляб), което начало поставяме в настоящия живот чрез това да се причастваме с Тялото Христово, както Самият Той е казал: „Хлябът, който ще дам аз е Моето тяло, което се пожертва за всички животи на човешките (Йоан. 6:51). Точес това е и тялото Господне, Духът, който дава живота,

пренебрежение пропуснеш за гдеш на някого хляб, който дава живот, т.е. слобото на Бога, както се казва, и се окаже вън [от рав] като надмемнен“), а св. Йоан Златоуст подчертава: „Под хляб тук се подразбират **спасителните догмати**“.

НАСЪЩНИЯТ НИ ХЛЯБ

защото той бе зачат от животворящия Дух „защото това, което е родено от Духа е Дух“ (Е.П.Е. т. 3, с. 322; вж. също Йоан. 3:6).

Същото мнение споделят и светите Калист и Игнатий Кантопулски: „Този хляб, който е насъщният, е началото на биващия хляб. Думата „насищен“ в случая показва ни биващия, т.е. на биващия бек, или онзи, който приемаме, за да за запалим“ («Περὶ τῶν ἀποριῶν ἐν ἡρώδους βίβλων», Φιλοκαλία, т. 8, с. 287).

Така благозарецие на горните бележки на св. отци на Църквата ние разбираме, че животворящият хляб, който крие в себе си истинска живот, е Иисус Христос – хлябът и виното на Евхаристията. Не е възможно човек да живее без свръхприродното Тайнство на Евхаристията. Затова нашият Спасител Иисус Христос в Господната молитва ни подканя постоянно да търсим от небесния си Отец този животворен хляб и него определя като „насищен“.

ТРЕТО ТЪЛКУВАНИЕ – СЛОВОТО БОЖИЕ

Според едно трето мнение под думата „хляб“ трябва да се подразбира **слобото Божие**. Свети Симеон Нови Бозослов пише: „Животворящ хляб е слобото Божие“ (Слово 30, „да се боши да не би от

Големият, и намира Филип и му казва: върви след Мене. А Филип беше от Витсауда, от зрада Андреев и Петров“ (Йоан. 1:43-44). На следващия, след като св. Йоан Предтеча съветствал за Христос, Господ намерил Филип и му казал: „Върви след Мене“. Филип веднага Го последвал. Какъв и накарало Филип да последва безнаега Христос? Това ще ни каже блажени Теофилакт: „Как безнаега зо небие? Излежера, първо на първо, че Господният глас съблаторял няколко център на любовта“ (РГ 123, 1184). Не се чува просто гласът на Спасителя, но о достояние хора Той просто разарял вътрешността им и ги приближал да Го обикнат. Точно както Клеопан и спътникът му казали: „не зореше ли в нас сърцето ни, когазго Той ти зобореше по пътя...?“ (Лука. 24:32).

От пасажа на св. Йоан Бозослов и мътукуването на свети Теофилакт ясно се възжда, че думите Господни носели в себе си Божията благозат „свдеиствата и гневнаща гнуше на сиуащността“ (РГ 73, 221 В), т.е. заеце с думите на Господа, които се избулвали, се избулава и Божията благозат и гневнава и омозослава душите на Неговите слушаеме. Показателна за това е слукаята с пътилицата за Емаус. Пред цялото време, през което Христос им зоборел, те зорели отпвърте. Както било слмно слобото Му, толкова точно Той бил способен и да убеди слушаемелте Си, пише св. Кирил Александрийски. Нека приведем и един подобен пасаж

от Свещеното Писание: „И всички Му засвидетелствуваша, и се чуваха на благозателните Му думи, както изидоха от уста Му...“ (Лука. 4:22). Всички в родината Му – Назарет, се удивлявали на думите му, на благозатата, които излизали от устата Му.

Слобото Божие не е новинарско предаване, биографична справка за Исус или представяне историята на Църквата. Също така, не е слобо, което се произнася, за да впечатлява, да предизвиква ярки впечатления само и само за да привлече хората. То не е риторическо произведение „с уверителни думи на човешка мъгост“ (1Кор. 2:4). То обаче е добре подготвено слобо, изпълнено с човешки аргументи, целящо да убеди хората да последват Христос.

Напротив, слобото Божие е свещеноедействие на слобо на Божията истината (както четем в молитвата на архиепископ рикоположенето на свещеник: „свщеноедействието слобо Твоея истини“ – бъл. прев.), точес това е свещено дело, тайнство.

То е разславяне на Божияте заповеди. То е оръжие на Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Тук, на това място нека разгледаме и един втори пример от Свещеното Писание, който се отнася до изкушенията на Христос в пустинята, след Неговото кръщение в р. Йордан. Дяволът Го изкушавал като Му казал: „Ако си Син Божий, кажи: тук каменни да станат на хлябове“ (Мат. 4:3), а Христос му отговорил: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слобо, което изиде от Божията уста“. От този отговор на Христос се възжда колко необходимо за духовния живот е именно Божие слобо. Както чулата носи зибела за тялото, така и пресушеността от липсата да слушаеш Божие слобо позубва душата. Пророк Амос казва пророчески: „Ето, настъпват гни, казва Господ Бог, когазго ще прата на земята глзг – не глзг за хляб, не жакга за вода, а жакга за слушане думите Господни“ (Амос. 8:11), точес: „Ето, црват гни, казва Господ, и ще изпрата глзг на земята, не глзг за хляб и жакга за вода, но глзг за слушане на слобото Божие“. Сам Господ обляжил онези, които слушат слобото Божие и го пазят (Лука. 11:28). Той дойде в света, за да настипи „жаругите и жандите за правда“ (срв. Мат. 5:6).

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИЯ“, т. 19 Е, с. 214). Това са думите на великия живот (св. Йоан. 6:58). Това е много важно! Не е никакво нравочене за това как да спастем по-добри, но са думи, които крият в себе си сила и живот и които водят човека към обожение. Затова в православното слобо забеляваме покание, съкрушение, изповядване на прегрешенията, Божията любов, Божията опростителност, надежда и обожествение. Божие слобо също така е безумие за света. Светът би искал койкой да се представя с аргументи и красиви думи. Църквата обаче представлява безумие на проповедта, проповядвайки, че Бозоеновният умря за нас, че животът настъпва със смъртта, че когазго човек се отрече от себе си, той ще живее, че бегникът (юродивият) цар Христос е богат и че всеки ден ние трябва да умираме, за да сме живи в Христос.

Слобото Божие е използвал Сам Христос, а след Него св. апостоли, св. отци и техните приемници, за да предават истината на Новия Завет на народа, да Църквата. Едни пришекават пари, други оръжия и т.н.. Църквата обаче има за свое оръжие именно слобото Божие. Много красиво тази истина изразява св. ап. Павел в посланието си към Евреите: „Защото слобото Божие е живо и действено, и по остро от всеки двустор меч: то прониква до разрала на души и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърчени“ (Евр. 4:12). То също така е и вбасит, който крие в себе си живота, за да забвса целия свят. То е зърното, което, попадайки на погодяща почва, в един ражда тридесет зърна, в друге шестдесет, а в трети сто зърна: „Това зърно е благозатата на Божественния Дух, а пък зрадината е сърцето на всеки един от човешките, където този, който е приел Духа и Го полага в себе си, крие Го в дълбините на сърцето си, за да не възка койкой това: как точно похваля, как става дърво и се избулва как небоето“, както пише св. Симеон Нови Бозослов („Защото страхът разваля любовта, а пък любовта изтърпява страха от душата и сама остава в нея, понеже в Дух Божествен и Свят“), Е.П.Е., „ФЛОКАЛИ

Един странник, избродил целия свят, срещнал мъдър подвижник, достигнал дълбока старост, и го попитал: Как, отче, да се спася? – Като намериш любовта. – А къде е тя? – Тя крие се в доброто сърце. – Път към него има ли, та да го хвана? – Начало на пътя към доброто сърце е молитвата. А откъде минава той, седни да ти разкажа...

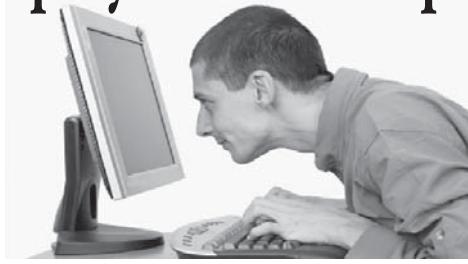
И така останал странникът край стареца и от сладките му думи той се променил и укротил и се уверил, че любовта е в сърцето благо, а то се облагодатява, когато се научи да води разговор с Мъдростта, като чува и слуша съвета на оживените чрез нейното сърце. И така в послушание към тях по път безопасен да се изкачи до върха на планината – светостта.

Такава е историята за спасения се бродник, а и на всеки – всеки, който като блуден син се обръща към отца си с прегръдка – лична и неповторима. И в лично общение заживява при Него. За всеки вярващ е ясно, че образът на отца от известната библейска притча е не само нашият общ Отец, но и нашият духовен отец (духовна майка) тук, на земята. Защото спасението ни се осъществява в изпитанията на личното общение.

Предизвикателствата обаче пред съвременната действителност са особено изкусителни – сред обкръжение на високите технологии с лекота на мястото на личното поставяме виртуалното, имажинерното. Така сме свидетели днес на един очевиден факт: съществуването на **виртуални енории**. И те имат претенциите да бъдат такива поради наличните в тях на почти всички белези на една енория, както и на всякакво разнообразие от изпълнители на различните християнски длъжности – клирици, миряни – катехизирани некръстени, кръстени и т. н. Тоест има наличие на виртуални отци и техни виртуални чеда! И този факт никак не е за пренебрегване, особено в дните, когато лукавостта се е усъвършенствала до изкуственост от историческа и личен опит.

Затова и с основание вече четем дори академични трудове за виртуалните църковни общности и техните членове. Всяка една от тези виртуални енории си има

Виртуалните енории

своите специфични белези и е лесно различима от друга. Едни се формират чрез частни сайтове и портали, помпозно самокръстели се като православни (християнски). Други са на различни християнски фондации и прицърковни институции. Трети са институционални. Това са тези, които са представителни и официални сайтове на дадена Църква и нейните подинститути.

Без да говорим за институционалните, за останалите можем само да си кажем: слава Богу, че ги има! Защото сайтовете, портали и форуми, дискусийни християнския живот днес – това е свидетелство за търсещи души. Търсещи, но дали са и намиращи... Ето тук вече идва трудността. На практика те, макар в тях да взимат участие и духовници, съвсем не се ръководят от отеч, излязо липсва духовен надзор. Така с лекота предразполагат към пълно отрицване на личното виждане и самозадоволяване на личните душевни ценяния чрез често пъти открито проповядване, дори на непослушание, от частично до пълно, към клира, висш и нисш. Стига се дори до манипулиране на чуждото мнение, окарикатуряване на други, които просто не са ти симпатични и т.н. Няма лошо да иронизираш себе си, но другите...

Ще рече някой – всички сме грешни, несвършени.

Да, така е, но трябва пред нас винаги да се възпява и въпросът: ние по Бога ли вървим, към Него ли се стремим, когато обсъждаме другите и се превръщаме в техни критици, та Той да възгълни нашата немощ и да я облагодати...

Проблем освен това е, че тези „енории“ на практика са подчинени на своя собственик – частния притежател на дадения портал. Внимателно се отбавят определени теми. Материалите се подбират според субективната преценка на администратора. Така подмяната на духовния отец с някоя, често пъти дори невидима и незная личност е налице. Примери за това много, но тук ще приведем един много красноречив. Напр. известният православен канонист Епифаний Теодоропулос в ултралибералните сайтове съвсем не е представян в целостта на неговото тематично творчество, поради простата причина, че той аргументирано се противопоставя на старостилния разкол и старокалендарни тежнени и ги определя като напълно несъвместими с нормалността на живота по Христа.

Освен това, е лесно видима и близостта на виртуалните енории с фракционизма. Всяка тема при тях е **едностранчиво представена**. Липсва пълна обективност. Няма и обратна връзка, освен ако не си член на дадената общност, сиреч на дадената фракция (секта?). Често тези енории публикуват от неизвестни места, дори се палят в тайна. Да не говорим, че рядко имат представителен офис!?

Е, можем само да си кажем – слава Богу и за новоизобретената машина за развяване! Мнозина ще се очистят от греховете си на нея в днешното свърхинформационно и посттоталитарно време.

Някой ще опровергае написаното, дори ще се възмути, но така или иначе, далеч от богослужението, далеч от архирея, всичко дебатирано във виртуалните енории си остава разговори в притвора. А кой как ще постъпи – ще влезе или не в храма – изборът зависи от това дали имаш събуждащо се от Божия повик сърце.

Анула ХРИСТОВА

Продължение от бр. 17
В мирогледа на промеевия човек, уважаеми, се извърши съдбоносната стъпка за окончателното отричане на религията от модерния човек. Тая стъпка беше откъсването на религията от цялостния духовен живот. Поривът към разделение у промеевия човек направи по-страстно тежнението му към земята, към материалното, защото в земното, наистина, има повече многообразие и разцепление. Понятието за единност и цялост произхождат от друг свят, свет на Бога, който човекът на тази епоха отхвърля.

мери и да се опита да бъде направено измеримо и това, което още не е измерено. Същата мисъл изрази и английският философ-моралист Хобс, живял през XVII век, с дръзкото изречение: „Да се мисли, значи да се съмята с думи!“ Статистиката – т.е. науката да се включат постигнатите резултати на човешкото творчество в живота, **в числото** – е една чисто нова, европейска наука. Модерният европеец се откъсна от Вечността; той сложи центъра на живота върху времето; това е особено характерно за модерния западен човек. Цър-

за всечовешката култура изобщо. Според преценката на най-прозорливите умове на съвременността, нашият век отива към край. От десетилетия на нас над нашата култура тегат тъмните облаци на катастрофата; Европа догонва своя кървав погром.

евият човек търсеше **свобода** чрез силата на материята; свободата обаче предполага **не** сила, но отказване. Машината разсипа човека; особено днес въпросът за машината е, както се казва, един чисто духовен въпрос – въпрос за съдбата на човека. Машината разори душата на човека; тя отрече достойнството на личността, отне на човека копнежа по Вечността, но заедно с това извика едно **съзнание за виновност** у човека, отстъпил от Твореца. Затова и цялата философия на залязването на културата е взела формата на покаяна проповед за греховете на нашата съвременност. Заедно с това обаче възраства вярата за разведяване на европейския хоризонт. Повечето от людето, които се вдълбочават по въпроса за съдбата на съвременната култура, прозират вече кървавата зора на новия благодатно озарен от светлината на Богочовека Христа **месински човек**.

Този нов първообраз, който е призван чрез духа на любовта, примирението и единението да спаси света, ние бихме могли да наречем **иоановски човек** във връзка с неговата мисия: в живота на мястото на Цезаря, на свърхчовека – идеала на промеевия човек, да издигне култа на Разпнатия, на Богочовека Христа и да осъществи идеята за християнското братство между людето в духа на най-горещото желание на Господа, изразено в думите на Неговата възвишена първосвещеническа молита: „Отче Светий, запали ги в Твоето име, тези,

които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме Ние“ (Иоан. 17:11).

Този именно бъдещ еон в културата на Европа, който е призван да я спаси и освети, според схващанията на най-авторитетните западни философи на културата е отреден за славянството; той принадлежи на православното християнство.

Неговото чувство за братство почива върху идеята за всемирното братство в Бога и върху изразеното съзнание за греховността на всички. Новият възроден човек на православното славянство е призван да бъде носител на истинския солидаризъм в живота. Един известен западен философ на историята, в наши дни, в една своя книга, в която разглежда въпроса за отношението на Европа към душата на Изтока, между другото пише: „Англичанинът желяе света като фабрика; французинът – като салон; германецът – като казарма; русинът (изобщо славянинът) – като **църква**. Англичанинът желяе печалба, французинът – слава, германецът – сила, русинът – **жертва**“.

Готовността към себежертва, желанието човек да раздаде себе си за друга, съставлява същината на славянската идея за братството; тя е смисълът на Евангелието на бъдещето – Евангелието на всемирната Христова любов.

Великият син на руската земя, един от най-гениалните писатели на славянството – Достоевски, в своята „Легенда за великия инквизитор“, в цялата сцена, при която се води раз-

говорът между великия инквизитор и Христа е оставил като че ли за читателя образа на Христа покрит. Само великият инквизитор – антихристът, говори, обвинява и се оправдава. Величавият образ на Богочовека е представен замислен, сериозно вгълбен в себе си, **в пълно млчание**.

Но човек, като чете разказа, властно чувства силата на това, озарено от тихото млчание, присъствие на Христа. Нещо повече, читателят долавя, че колкото великият инквизитор по-дълго и по-авторитетно-властнически продължава да говори, толкова той губи като че ли своята сигурност и толкова в същото време млчавият, сериозен образ на Христа става по-внушителен и по-действен. Накрая, след като Христос по заповед на великия инквизитор трябва да отговори, да се оправдае, Христос с кротост, бавно и смиренно се приближава до него, целува го по устата и... безмълвено изчезва.

Това мълчание е символът на един нов, благодатен свят; в него е отражено светото чувство на бъдещата, йоановска епоха в културата, епохата на светлото – осветено от Евангелието, творчество, епохата на Богосиновството. Културата на нашата съвременност е култура на революцията, бунта, на обвинението и оправданието, **култура на словото**.

Последната нейна тайна обаче не ще бъде Словото, което беше отначало, но мълчаливата братска целувка на любовта.

Страфрф. свецениок.
Димитър ДИМИТРОВ

ОСНОВНИ ЛИНИИ В РАЗВИТИЕТО НА КУЛТУРАТА

Развивът между Бога и човека, който се извърши в душата на промеевия човек, доведе до едно културно **творчество без Бога и против Бога**. С това обаче последва неговата трагична жизнена съдба – да изгуби завинаги условията да твори една всечовешка, всесветска, универсална култура. Същината на модерния европеец е разнищване на духовния живот; той не познава целостта на живота по същина; той познава целостта само аритметично, като мислима сума на отделното.

Промеевата култура почива върху числото. Галелий – основателят на новата механична натурфилософия, живял през XVII век, изискваше всичко, което е измеримо да се из-

ковните камбанарии отприщат сред заспалия голям град ударите на часовника – предупредителни знаци за изживяно, изминало време. И в какъв силен символ е отразил западният човек своята душевна трагедия, като е свързал ударите на часовника именно с Божия храм! По-дълбоко от всеки друг е прозрял в душата на промеевия човек Дюрер. Неговата гравюра „Меланхолия“ е класически символ на безнадеждните търсежи на модерния човек без Бога; символ на културата на грижата, на делничността. Тук явно е отразен и духът на цялата наша съвременност.

Епохата, в която живеем – XX век, е междинна и съдбоносна за историческата култура на Европа и

Пространствено, центърът на цялостния духовен свят от Рим се премести в Париж, Берлин и Лондон. **Предметно**: започна се преминаването от религията, философията и изкуството към политиката, икономиката и техниката. На мястото на представителя на религията, на мислителя и на музиканта идват техникът, работникът и войникът. Модерният човек загуби вяра във всичко; той спляо вярва само в силата на техниката, на машината, машината е последната любов на модерния човек. Човек мислеше, че машината ще го освободи, че ще го успокои. Ритъмът на машината обаче не върви в съгласие с ритъма на органическия живот, защото и законите на машината са други. Промете-

– Каква е целта на монашеските подвизи?

– Монахът няма друга цел освен святост. Без святост, без освещение, никой, казва Писанието, няма да види Бога.

– Явява ли се такава черта на характера, като смешливост, пречка, да се общува и да се живее по Евангелието?

– Това не е пречка, главното е да бъде внимателен и да се старее да се обръща навътре към себе си.

Веднъж отидох да видя стареца Паисий, никога няма да забравя това, и при него бяха дошли някакви космати мадри хора, и виждам – старецът Паисий се шегува с тях, смее се и на всеки пет-десет минути им изнася локум да ги черпи.

И всички се радват, такава атмосфера. И си казвам: „Що за исихаст е това?“ – тогава още започвах да живея в „Кутлумуш“, казвам си –

„Постоянно смях, шегу, усмивки? Какъв исихаст е това?“ А когато си отидох и останяхме аз и още един монах, старецът веднага отговори на моя помисъл и каза: „Деца, аз слизам до тяхната мяра, но знаете ли, че само като вляза в килията, и веднага умът ми се възхищава и започвам да плача.“ И това е човек, който се смееше, шегуваше с тях.

Важно е доколко се старее монахът и колко му се удава да влиза в своето сърце.

Затова нашият старец Йосиф ни казваше, че истински исихаст е онзи, който е достигнал таква състояние, че във всеки час да може да плаче, независимо къде се намира и с кого.

– В манастира съм отскоро. Всичко наоколо ми харесва, но понякога ме обхваща голям страх дали ще мога да водя истински монашески живот, дали няма след няколко години да съжалявам за своя избор?

– Не трябва да имаме страх от изкушенията. По-голям е Онзи, Който е в нас, от онзи, който е в света. Само опазвайте чиста своята съвест! Монах, който живее по съвест, винаги се вдъхва от благодатта на Светия Дух.

– Кажете, моля, има ли Вашият манастир подвория и как успявате да издържате братята, които

живеят в тях, за да не чувстват своята обособеност, отделеност от основния манастир?

– За съжаление, имаме две подвория. Но едното не действа, а в другото изпращаме братята по ред. Подвориято, това е тежест за манастира, но така сме ги заварили, когато дойдохме, и продължаваме това дело, както сме го намерили.

По своята същност подворията и метосите не са манастир, а поклоннически центрове. Но монасите се стараят, колкото могат, там да спазват своята монашеска акривия, т.е. най-главното.

– В какво се заключава покаянието за новоначалния монах?

– Има едно покаяние: и за начинаещите, и за средните, и за преуспелия, свършените монаси. Няма различни марки покаяние.

– Коя е най-пагубната престат за монаха?

– Гордостта. Когато монахът е упорит, когато настоява на своите желания, когато се държи дръзко, нахално, когато изпълнява тайно своите желания – такъв монах вече е излязъл от релсите. Когато не уважава своя духовен старец или отец, или своята духовна старица-майка, своите сестри.

Пред един манастир майката-игуменка седяла пред портите. И изведнъж идва такси за две монахини, които трябва да заминат в града. Майката пита: „Сестри, накъде отивате?“ А те отговарят: „Не е твоя работа“. Тоест те са облечени с черни дрехи, но не са монахини.

Монахът трябва да постигне същността на зависимостта от разрешението на духовните отци, на благословението. Никога нищо не трябва да прави монахът без благословието на стареца си. Даже милостиня не трябва да дава без благословение, това е казал свети Василий Велики.

Той казва, че онзи, който дава милостиня без благословение, върши своята работа за дявола. Защото сърцето на монаха трябва напълно да се откъсне, да се отлепи от човекоугодие. И на него трябва да му стане безразлично човешкото признание. Затова светите Отци казват, че трябва да се спазва точно чис-

тотата на съвестта.

И още нещо, на което трябва да се обръща особено внимание, това е скриването на помисли и на грехове. Това е най-голямото оръжие на дявола. Монах, който скрива помисли или грехове, може дори да стигне до шизофрения.

Никога не скривайте помисли. Особено важи това за онези, които по характер са срамежливи, те трябва да бъдат особено внимателни. Монахът трябва да преодолее самия себе си, да преодолеят и тази срамежливост също.

Светите Отци казват, че онези, които отдадат всичко себе си на Бога, тъкмо те получават и преодоляването на самия себе си. И който поради срамежливост не се използва чисто, него дяволът ще го бие като октопод.

– При нас много се почита старецът Йосиф Ватопедски. Много бихме искали да узнаем какви епитимии той е определял на братята.

– Първо, той крещеше по нас, викаше по нас. Но знаете ли, какво ни казваше – че вътре в себе си никога не се е смущавал, не се е дразнел, когато ни се е карал. За него беше все едно дали ще ни овика пред официални гости, ако искаше да ни овика. Крецеше и ни унижаваше. И добре правеше. Но човек виждаше цялата му отеческа голяма любов, когато останеше насаме с него. Никога не ни отпускаше... и не строеше никакви изкуствени кули в отношенията. Когато искаше да ни възпита – ни унижаваше. Унижения, оскърбления. Веднъж ме отстрани от Литургия, забрани ми да служа Литургия за една седмица. Не бях го послушал за нещо, и добре направил, защото и за повече от това бях достоен, бях си го заслужил.

– Разкажете ни, моля, по-подробно какво е това безгрижност и как да я придобием?

– Когато монахът е в послушание, тогава е безгрижен. Знаяте ли кога монахът има грижи? Когато у него има, когато у него приютят свои пожелания. Могат по послушание да ни дадат таква дело, което е

МОНАШЕСТВО

Не трябва да се боим от изкушенията

Срещна на монасите от епархия Екатеринбург с игумена на Ватопедския манастир архимандрит Ефрем

много трудно, много тежко. Но може в същото време монахът да изпълнява послушанието и сам да се удивлява как при всички други грижи остава толкова мирен и спокоен. Затова никога не трябва да примесваме към послушанието свои желания.

Ава Марк Подвижник казва: „Който примесва своята воля към послушанието, той прелюбодейства“.

Например една сестра от вас много иска да иде в града. И отива при майката-игумения, но майката не я пуска. И монахинята казва: „Майко, трябва да купя нещо обезателно“. Майката казва: „Е, щом е обезателно, иди, дъще!“ Обаче монахинята не се грижи за делото, а за нещо свое.

Тоест не е тази главната причина, поради която иска да иде в града. Ето, това значи да примесваме своята воля към послушанието.

Преди известно време един архимандрит, грък, дойде на Света Гора и ми казва: „Моля те, искам да ми направим една услуга. Ти познаваш много епископи, помоли ги да ме направят архиепiscop!“ И аз не исках да го напъждавам, и му казвам: „Е, добре, ще опитам“.

„Но разбира се, не направих това. На мен не ми хареса това пристрастие. И си помислих: „Както сега на мен каза това, така и на много други го е казал“. А според духовния закон той вече е в заблуждение, вече е в прелест. И щом като сала от самото начало такава основа и върви по своето пожелание, как ще преуспее след това? Защото за всичко трябва да има Божие просвещение, а той гледа посвоему...“

„Всички мои връстници станяха архиепископи, аз изостанах“. Тоест той по светски гледа на духовните неща. И в идиоритмичния, т.е. още особножителния, тогава манастир „Ватопед“ е бил 50 години по послушание, а сам не е станал нещо кой знае какво. И когато застане на Съда, като каже: „Цели 50 години бях послушник, а не влязох в управлението на манастира“. Тоест гледа неправилно на нещата. Защото животът по послушание, това изобщо е най-добрият живот. Онзи, който е в послу-

шание, той е най-свободен, защото кой е свободен: не онзи, който отива където иска и прави каквото иска, а свободен е онзи, който е свободен от страстите.

Колкото повече се подчиняваме, толкова повече се освобождаваме от пристрастията, отскачане пожеланията. И толкова по-голямо познание на Христа придобиваме. Затова Христос казва: „Познайте Истината, и Истината ще ви направи свободни“.

Истината, както е казал Господ, не е теория, не е философия, а е Лице, Личност. „Аз Съм Пътят, и Истината, и Животът“.

Тоест колкото повече чувстваме присъствието на Истината, толкова повече се чувстваме свободни.

И ви казвам още, че истински подражател на Христа е онзи, който живее в послушание. Четете Евангелието от Йоана, навсякъде ще видите, какъв е Отческият замисъл. „Каквото съм чул от Отца, това ви и говоря. Каквото Ми е заповядано от Отца, така и постъпвам“.

И такава е била ролята на Христа. Онзи, който е постигнал този смисъл на нашия живот, той и всички свои проблеми вече е решил. И нашият „дявол“ – старецът Йосиф Исихаст, който беше краен исихаст, безмълвник, казваше за послушанието. Той не говореше много за исихазма, но непрекъснато ни говореше за послушанието. Защото послушанието е онова, което ни донася молитвата.

Не онзи придобива молитвата, който гледа часовника, че има още десет минути до края на послушанието – той е държавен чиновник, от онези, които в единнадесет часа на обяд завършват работата си, а в дванадесет вече са си у дома. Това не е монах.

Тук ние не сме дошли да живеем по-удобно, а да жертваме себе си, да станем жертви на любовта. И тогава всички наши проблеми са решени.

Старецът Паисий даже казваше, че ако в киноцията, в общежитийния манастир нас не изпълзват всички, т.е. всички да ни викат, да помагаме на всички, то ние сме неудачници. И казвам на един мой монах: „Иди свърши

нещо там, и вземи едикото си за помощник“. А той казва: „Отче, нека да не е този, защото ще го помоля, а той ще ми откаже и ще стане скандал, защото той е мързеливец. Моля те, нека да извикам другия брат, защото той ще дойде и ще помогне“.

Онзи, който винаги е разположен с готовност да помогне, той е истински мъченик на съвестта.

– Как монахинята да престане да бъде жена?

– Когато монахът опитно преживява Христа и Му подражава, тогава се извършва вече това, за което апостолът казва: „Няма женски пол, нито мъжки“. По същество безстрастният, свършеният, истинският монах вече няма чувството за пол: той е мъртъв за всички, в добрия смисъл. И това е възможно само със силата на благодатта, само благодатта може да извърши това.

Затова обръщайте особено внимание на чистотата, на целомъдрието! Това е онова нещо, което буквално затрогва Божествената благодат. И особено се умишлява Божията Майка, когато вижда как монасите се стараят, трудят се, подвизават се над очистването на сърцето.

И вчера разказах как един наш монах, когато още бил на въстопителния етап, още на не много напреднал етап, се съгласявал с плътските помисли. И Пресвета Богородица веднъж му се явила, и му казва: „Не ми харесва, че ти се съгласяваш с тези твои плътски помисли“.

В манастира на свети преподобни Неофит Затворник, един много голям светец-подвижник, веднъж бил извършен някакъв плътски грях. Тогава той разрушил всички стени, изгорил всичко, което било свързано с този грях, та върху нищо да не остане демоничната енергия, демоничното въздействие, демоничния печат.

– Какви начини Вие предлагате в духовната борба на своите братя в борбата с унието?

– Да имат програма, разписание. Не се учудвайте, ако сутрин, когато билят камбаните за служба, ние, принуждавайки себе си, една ставаме и отиваме, без желание. Това е така, защото ние имаме паднало, изкривено, развратено естество и често всичко бързо ни омръзва, и тогава именно трябва да се борим и да принуждаваме себе си.

Затова трябва да следваме каноните, правилата на общежитието, на киноцията.

Превод: Наталия БРАЙКОВА

Архиерейски богослужения за празника Покров Богородичен в Пловдивска епархия

На 1 октомври светата Българска православна църква богослужебно възпоменава чудното явление на Пресвета Богородица във Влахерския храм. Обкръжена от апостоли, пророци и ангели, Божията Майка покривала със своя омофор богомолния народ и се моела за него на своя божествен Син.

С благословението на Негово Високопреосвещенство Пловдивски митрополит Николай, в навечерието на празника Знеполският епископ Арсений – викарий на Пловдивския митрополит, възглави празничната вечерня с петохлебие в храм „Покров на Пресвета Богородица“, в манастира „Св. св. Козма и Дамян“ край град Куклен.

С архиерея съслужи: свещеноиконом Виктор Христов – епархийски духовен надзорник, протоиерей Деян Стоенчев – духовен надзорник при Пловдивска митрополия, и свещеници от епархията.

Песнопенията изпъл-

ни митрополитският хор „Св. ап. Ерм“ с диригент протопсалт Георги Радев.

Викарният епископ Арсений преподаде на народа архипастирския благослов на правоправещия архиерей на Пловдивска епархия митрополит Николай и поздрави множеството миряни, дошли да вземат участие в тържествената богослужба по повод празника на манастирския храм „Покров на Пресвета Богородица“.

На 1 октомври Негово Високопреосвещенство Пловдивски митрополит Николай възглави празничната света Литургия в храма.

С владиката съслужи: Знеполският епископ Арсений, свещеноиконом Виктор Христов, протоиерей Деян Стоенчев и свещеници от епархията.

Песнопенията изпълни митрополитският хор.

На богослужението присъстваха множество миряни, които молитвено

изпросиха застъпничеството и ходатайството на Божията Майка пред своя божествен Син.

След светата Литургия владиката припомни чудото, извършено от света Богородица през 910 г., което е дало начало на празника Покров Богородичен. В словото си към богомолния народ той се обърна с думите: „Честити сме, че имаме усърдната Защитница на човешкия род – Божията Майка Пресвета Богоро-

дета Богородица. Знаем, уверени сме, че не сме беззащитни, че с нас е Божията Майка, Владичицата на света, която има дръзновение, защото само тя измежду жените е богослужена да роди Спасителя на нашите души.

Колко пъти по време на светата богослужба чувате от дякона да ни призовава: „Целия си живот на Христа Бога да отдадем!“ И всички ние като че ли с духовен ентузиазъм обещаваме: „Да, на Тебе, Господи“. А дали сме го изпълнили? Дали един друго и на Христа Бога отдадохме, та да поискаме да видим света Богородица и да имаме място под нейния покров. Ако това още не сме осъзнали, Бог ни е дал време да поживеем на този свят, за да се опомним и да не погинем, а да бъдем живи.“

Духовното тържество завърши с многолетствието, прогласено от митрополитския протоиерей Илиян Александров и дякон ангел Ангелов.

Пловдивска митрополия

АКАДЕМИЧНИ НОВИНИ

Откриване на новата академична година в Богословския факултет на СУ

1 октомври – Църквата чества празника Покров Богородичен и почита светите песнотворци Йоан Кукузел и Роман Сладкопевец. По традиция в този ден се открива новата академична година за редовните студенти на Софийския университет – най-старото и авторитетно висше училище у нас.

Както винаги, в Богословския факултет новата учебна година започна с отслужването на празнична св. Литургия в академичния параклис. Тя бе възглавена от Негово Преосвещенство Тивериополски еп. Тихон, патриаршески викарий и председател на патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“. В съслужение с него взеха участие свещеник Сава Кокудев, ефимерий при параклиса, и доц. д-р дякон Иван Иванов.

Преподаватели, студенти, гости и вярващи изпълниха пространството пред параклиса. Сред тях бяха част от академичния преподавателски състав на БФ, в това число деканът доц. д-р Александър Омарчевски и зам. деканите – доц. д-р Димо Пенков, доц. д-р Павел Павлов и доц. д-р Ивайло Найденов.

На певничата литургийните песнопения бяха изпълнявани от студенти и преподаватели, ръководени от асистента по източно църковно пение г-н Любомир Игнатов и докторанта г-н Андрей Касабов.

За повечето от присъстващите нови студенти бе особено вълнуващо празничното архиерейско богослужение. За радост, забелязва се, че интересът към богословското образование е сравнително засилен и въпреки демографския срив, и тази година в родната Алма матер повече от 100 души ще започнат богословското си образование. Богословският факултет на СУ открива академичната година с 9 магистърски програми, две от които стартират за първи път.

В края на литургията еп. Тихон се обърна към преподавателската колегия и студентите и ги поздрави от името на Българския патриарх Неофит, като им пожела успехи – духовни, морални и всякакви други.

„Напоследък сякаш започва да се гледа на богословието само като на наука. Единственият смисъл обаче човек да учи богословие, е да знае как и за какво да проповядва Евангелието и царството Божие. Естестве-

но е, че се изисква преди всичко интелектуално напрежение. Но съветвам ви – опитайте се да правите това с едно протегане на душата към Господа. Това протегане е много съществено, повярвайте! През моя живот ми трябваше време да напасвам това, което съм научил, именно с това – да се протегне цялото това знание и опит към Господа. Вижте на иконостаса – от една страна е книгата, а от другата – св. Чаша. Богословието е и мистика, богословието е донякъде и едно тайнство...

Вие днес имате много голяма свобода и възможности, но апелирам към вас най-сърдечно и най-отчески: първо придобийте основни, сигурни знания! Знания, които да можете да наредите в мозайката на т.нар. богословие, да знаете кое камъче къде стои, защото много често забелязвам, че има размествания на понятията, което ни води до неразбирателство – каза владиката с присъщото си пламенно красноречие и продължи: „Не говоря днес като на проповед, защото това място силно ме уважава... Тук са проповядвали твърде много корифеи, като започнете от Българския патриарх Кирил. Малко известен факт е, че във вашия деканат патриарх Кирил пожела да даде официална трапеза на Св. Синод по случай своята 70-годишнина. Пожела да бъде и с професорското тяло и няма да забравя как той апелираше към професорите и казваше: „Бъдещето на нашата Църква зависи от това какви хора вие ще подготвите. Не се страхувайте да подготвяте асистенти, защото щели да

ви заемат местата като професори“.

В крайна сметка ние сме точно тук, където трябва да получаваме яснота по всички онези богословски проблеми, по които се спори или може да се спори. Истина е, че учителската власт е на епископа. Нямаме обаче епископи, включително и мое смирение, които да са толкова добри богослови, че сами да могат да определят насоката на учението. Всеки един епископ, митрополит и патриарх дори, ще е добре съветван, ако търси съвета на всички вас. От друга страна, апелирам за това, недейте превръща Богословския факултет в институция, която трябва да се произнася по всичко. Защото каквото и да учим, каквото и да правим, ако любов нямаме помежду си – нищо не сме. Ние можем да бъдем лъскави епископи и добри богослови, но... трябва да сме хората, които да изведат Църквата отново като щит, като закрилник, като учител на нашия народ.

Малко сте, но Господ много ще ви възнагради, ако вие действително успеете да извадите това общество от тази душевна замръзналост, в която сега се намира. От все сърце ви желая много бодрост и вяра! И когато се погледнете в огледалото, си казвайте: „Не се взимай толкова на сериозно!“ Всеки един от нас, започне ли да се взима много на сериозно, започва да се гързала надолу. Вземете на сериозно всеки, който е до вас, с респект и с обич, но не и себе си. Пожелавам ви истинско здраве, духовно въздигане, но не и това духовно въздигане, което е само някакво шаблонче. Пожелавам ви, действително, с всяко протегане на душата си към Господа да сте малко по-нагоре и все по-нагоре!“

От името на факултетното ръководство и преподавателската колегия благодарност към архиерея и благопожелания към студентите изказа доц. д-р Павел Павлов.

Празничният ден продължи с водосвет, след който еп. Тихон поръси със светена вода академичната общност.

На чаша кафе в ректората духовенството и преподавателската колегия размениха мисли за предстоящата отговорна работа.

Весела ИГНАТОВА

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2015 г.

„Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCNCR96601018147018, BIC код: UNCRBG6SF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.